

Вироблена в ОПГ продукція становить сировину для переробної промисловості. Воно здатне швидко адаптуватися до мінливості кон'юнктури ринку і оперативно реагувати на динаміку попиту та пропозиції. Ефективному збуту продукції даного типу господарювання сприяє вищий рівень якості і товарний вигляд, а також гнучкий компромісний підхід до ціноутворення. Негативною стороною виробництва продуктів харчування в ОПГ є вимушений характер заняття навіть не вигідними для власника галузями внаслідок погіршення забезпечення продуктами харчування [2].

ЛІТЕРАТУРА

1. Іщенко О. А. Концепція створення регіональних бізнес-інкубаторів сфери послуг / О. А. Іщенко, М. Г. Чумаченко // Економіка промисловості. – 2005. – № 4 (30). – С. 43-51.
2. Ковальова С. О. Роль і місце особистих підсобних господарств населення в системі економічних відносин в АПК / С. О. Ковальова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/p=885>.
3. Коверко Ю. А. Господарства населення в структурі аграрного бізнесу / Ю. А. Коверко, М.В. Оліховська // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. – Випуск 2 (8). 2010. – С. 125-131.
4. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15 травня 2003 року № 742-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 29. – С. 232.

УДК 316.45

ПРО СПІВВІДНОШЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ОБОВ'ЯЗКУ

*Мірошкіна Н. В., кандидат філософських наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

В даний час в гуманітарних науках існує безліч підходів до розуміння соціальної відповідальності. Під соціальною відповідальністю розуміють і негативні наслідки для суб'єкта невиконання соціальної норми, і наявність механізм соціального контролю, покликаною покласти на суб'єкта несприятливі наслідки невиконання соціальних норм, і міру виконання покладених суспільством обов'язків, і свідоме виконання свого суспільного обов'язку.

Вважаємо, що базовим початком у визначенні соціальної відповідальності має стати вирішення питання про співвідношення відповідальності і обов'язку, оскільки і виконання соціальної норми і наступаючі для суб'єкта наслідки його вчинків, і механізм соціального контролю припускають здатність суб'єкта відповідальності бути носієм обов'язків. Обов'язок у філософії визначається як синонім боргу. Відносини соціального обов'язку припускають наявність суб'єкта, об'єкта і зв'язку. Соціальна відповідальність виступає у вигляді зв'язку між суб'єктом і

об'єктом обов'язку, накладаються суспільством вимоги здійснювати будь-які дії відповідно до встановлених норм, цінностей, практичною необхідністю з одного боку, і взятими на себе особистістю зобов'язанням керуватися в своїй діяльності певними нормами, цінностями, цілями на основі раціональності і (або) традиції. Тут можливо протиріччя між вищими цінностями людського буття і цінностями кон'юнктурного порядку. Дане протиріччя може вести до різного розуміння соціального обов'язку і протиріччя між тим, як його розуміє особистість і як тим, як соціальний обов'язок трактується конкретним суспільством. Це положення не слід поширювати на девіантну особистість, для якої характерно нігілістичне ставлення до обов'язку, нехтування ним [1].

Зведення обов'язків особистості до суто функціональних обов'язків робочого порядку призводить до дегуманізації обов'язків, позбавлення їх морального, духовного сенсу, ставить під загрозу витіснення совісті з системи мотивів людської діяльності. Розгляд обов'язку в контексті совісного акта надає йому духовно-моральний сенс і робить соціальну відповідальність не тільки обов'язком, який накладає суспільство на особистість, а й самооб'язком людини. Тільки духовно детермінована відповідальність дозволяє особистості стати свідомим виконавцем суспільного обов'язку. Така детермінація повинна мати подвійну природу – суспільну і індивідуальну. При дотриманні цих умов ми можемо говорити про формування системи соціальних відносин, яка забезпечить ефективне соціальне партнерство не на ситуативних умовах, а на довгострокових засадах, що враховують інтереси людини, природи, суспільства і відповідають принципам розвитку ноосфери.

Слід не погодитись зі спробами розвести соціальну і моральну відповідальність. Моральна відповідальність накладається суспільством, отже, виступає одним з видів соціальної відповідальності. Моральні обов'язки виступають видом соціальних обов'язків. Моральна відповідальність як вид соціальної відповідальності так само передбачає примус до виконання обов'язку, в даному випадку через силу суспільної думки, але не моральний тиск з боку суспільства в цілому або соціальної групи, а усвідомлення обов'язку, наявність у суб'єкта обов'язку розуму і совісті робить обов'язок добровільним і передбачає здатність взяти на себе добровільну відповідальність.

Сутність обов'язку пов'язана з усвідомленням суб'єктом соціальної дії причинно-наслідкових зв'язків між його діями і тими змінами в природі і суспільстві, які вони породжують, і які мають значення не тільки для нього, а й для навколишнього природного і соціального середовища. У цьому випадку соціальна відповідальність виступає регулятором діяльності суб'єкта. На соціальному рівні вони є у вигляді санкцій, а на особистісному — у вигляді ставлення до своїх дій на основі їх раціоналізації.

Соціальні обов'язки можуть бути розділені на зовнішні і внутрішні. Зовнішні накладаються суспільством, внутрішні людина приймає на себе

добровільно. Ситуацію їх збігу слід розглядати в якості ідеальної. Відповідно, і соціальну відповідальність можна розділити на зовнішню, яку суб'єкт несе перед іншими і внутрішню, яку він несе перед собою. Моральна, матеріальна, юридична відповідальність як форми соціальної відповідальності суб'єкта можуть бути і зовнішніми і внутрішніми, колективними та індивідуальними. Але духовна відповідальність суб'єкта як форма соціальної відповідальності може бути тільки індивідуальною і внутрішньою, так як передбачає в якості свого суб'єкта людину, яка не тільки усвідомлює свій обов'язок, а й наділена почуттям совісті, сорому, провини, а для релігійної людини духовна відповідальність передбачає і віру в бога, і усвідомлення обов'язку перед ним. Отже, зовнішню відповідальність яка настає за накладений суспільством обов'язок слід розглядати як об'єктивну, а внутрішню, за обов'язок який суб'єкт взяв на себе сам, як суб'єктивну.

Таким чином, виховання відповідальної особистості передбачає усвідомлення нею співвідношення соціальної відповідальності та обов'язків, відношення до обов'язку як до імперативної складової поведінки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дяченко О. К. Особливості визначення поняття «соціальна відповідальність» у соціологічному контексті. / О. К. Дяченко // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2014. – Вип. 3. – С. 60-66.

УДК 323.212

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

*Мандрик Л. П., викладач-методист Технологіко-економічного коледжу
Миколаївський національний аграрний університет*

Глобальною тенденцією суспільних перетворень в світі є формування інформаційного суспільства, специфічними ознаками якого виступають пріоритетність знання як найважливішого ресурсу, застосовуючи який можна більш ефективно і раціонально розв'язувати актуальні проблеми сьогодення. Умови інформаційного суспільства характеризуються наявністю нових соціальних інститутів і суспільних механізмів соціалізації молоді. Йдеться, зокрема, про таке. Молодь, порівняно зі старшими поколіннями, краще засвоює нові інформаційні технології і стає їх основним користувачем. Інформатизація змінює базові духовно-культурні структури, поняття та уявлення дітей та молоді. Вони мають особливе уявлення про життя та людей, свій внутрішній світ, інакше організують свій час [1, с. 130].